

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Gfv.VII.30.572/2018/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke
Dr. Tibold Ágnes előadó bíró
Dr. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Jalsovsky Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Jalsovsky Pál ügyvéd

Az I. rendű alperes:

A II. rendű alperes:

A III. rendű alperes:

Az I-III. rendű alperes képviselője: Jádi Németh Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Jádiné dr. Németh Andrea ügyvéd

A IV. rendű alperes:

Az V. rendű alperes:

A VI. rendű alperes:

A VII. rendű alperes:

Az IV-VII. rendű alperes képviselője: Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Kovács Orsolya ügyvéd

A VIII. rendű alperes:

A VIII. rendű alperes képviselője: Hetényi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Hetényi Kinga ügyvéd

A IX. rendű alperes:

A X. rendű alperes:

A XI. rendű alperes:

A XII. rendű alperes:

A IX-XII. rendű alperes képviselője: Gárdos Mosonyi Tomori Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Gárdos Péter ügyvéd

A XIII. rendű alperes:

A XIV. rendű alperes:

A XV. rendű alperes:

A XIII-XV. rendű alperes képviselője: Szecskay Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Keller Anikó ügyvéd, dr. Vajda János ügyvéd, dr. Boronkay Miklós ügyvéd

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Debreceni Ítéltábla, Gpkf.IV.30.309/2018/2. számú végzés

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma: Nyíregyházi Törvényszék, 4.G.40.080/2017/97. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria az I-VIII. rendű és a XIII-XV. rendű alperesek előzetes döntéshozatali eljárás elrendelése iránti kérelmét elutasítja.

A Kúria az alperesek felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasítja.

Megállapítja, hogy a I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., XIII., XIV., és XV. rendű alperesek személyenként 31.500 (harmincegyezer-ötszáz), míg a IX., X., XI. és XII. rendű alperesek személyenként 5250 (ötezer-kétszázötven) forint felülvizsgálati eljárási illeték visszatérítését kérhetik az adóhatóságtól.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[1] Az elsőfokú bíróság végzésével megállapította a joghatósága hiányát és a pert megszüntette. A felperes fellebbezése folytán eljáró ítélőtábla az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Felülvizsgálati kérelem

[2] A jogerős végzés ellen az alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú végzés helybenhagyását. Állították, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdéséből fakadó tényleges érvényesülés elvére, a 19. cikk (1) bekezdésében foglalt hatékony jogvédelemhez való jogra és az Alapjogi Charta 47. cikkében foglalt hatékony jogorvoslatra figyelemmel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 270. §-át akként kell értelmezni és alkalmazni, hogy jelen perben helye van a jogerős végzéssel szemben felülvizsgálatnak, mert az „az ügy érdemében hozott” végzésnek minősül. Ha ez az értelmezés nem lehetséges, úgy az rPp. 27. § (2) bekezdésének „az ügy érdemében hozott” fordulata a Brüsszel Ia Rendelet alapján a joghatóságot megállapító másodfokú végzés esetén nem alkalmazható.

[3] Abban az esetben, ha a Kúria nem látná egyértelműen levezethetőnek az európai uniós jogból azt, hogy annak alapján a jogerős végzés ellen lehetővé kell-e tenni a felülvizsgálatot, az I-VIII. és XIII-XV. rendű alperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését kérték, megjelölve az általuk szükségesnek ítélt kérdéseket.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[4] A felülvizsgálati kérelem előterjesztésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn.

[5] Az rPp. 270. § (2) bekezdése szerint az ügy érdemében hozott végzés ellen, a (3) bekezdés értelmében a (2) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával a keresetlevelet az rPp. 130. § (1) bekezdés a)-h) pontjai alapján idézés kibocsátása nélkül elutasító és a pert a 157. § a) és g) pontja, 157/A. § (1) bekezdése szerint megszüntető jogerős végzés támadható joghatályos felülvizsgálati kérelemmel.

[6] A jelen felülvizsgálati kérelemmel támadott végzés nem minősül sem az ügy érdemében hozott, sem pedig az rPp. 270. § (3) bekezdésében felsorolt jogerős végzésnek. Erdemi határozat meghozatalára - várhatóan - a megismételt eljárásban fog sor kerülni.

[7] Az alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a pert a joghatóság hiányában megszüntető elsőfokú végzést hatályon kívül helyező és az eljárás további folytatását elrendelő végzés ellen az uniós jog alapján helye van felülvizsgálatnak.

[8] Az alperesek által is hivatkozott, az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) joggyakorlatában kialakított tényleges érvényesülés elve előírja, hogy a hazai jog nem teheti gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehezzé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását. Annak megállapíthatóságához, hogy a nemzeti rendelkezés megfelel-e a tényleges érvényesülés elvének, azt kell vizsgálni milyen e rendelkezésnek az egész eljárásban betöltött helye, hogy hogyan zajlik az eljárás, és melyek a sajátosságai a különböző nemzeti fórumok előtt (Peterbroeck ítélet C-312/93., ECLI:EU:C:1995:437. 12. és 14. pont). A perbeli esetben az alperesek joghatósági kifogását a bíróságok kétfokú eljárásban elbírálták, és azt a másodfokú bíróság

alaptalannak találta. Az alperesek által kezdeményezett felülvizsgálati eljárás a magyar polgári eljárásban egy rendkívüli perorvoslati lehetőség, amely - jogszabályok által pontosan behatároltan - csak korlátozott esetekben vehető igénybe, így - a fent említett kivételektől eltekintve - kizárt akkor, ha a jogerős határozat nem az ügy érdemében döntött. Az rPp. 270. § (2) bekezdésében meghatározott és felülvizsgálati kérelemmel támadható „ügy érdemében hozott jogerős végzés” a nemperes eljárásokat lezáró, az ügyet vagy annak egy részét befejező határozattípus. A Kúria utal arra is, hogy a másodfokú bíróság rendelkezése szerint folytatódó eljárásában az ügy érdemében hozott jogerős ítélet ellen az alpereseknek lesz lehetősége felülvizsgálati kérelemmel élni, így joghatósági kifogásait a Kúria, ugyan valóban a jogerős ítélet meghozatalát követően, de érdemben vizsgálhatja.

[9] Az alperesek arra is hivatkoztak, hogy az rPp. felülvizsgálatot kizáró szabálya a hatékony jogvédelemhez, illetve a hatékony bírói jogorvoslathoz való jogukat sérti. Az uniós jog értelmében a hatékony bírói jogvédelem elve a bírósághoz való fordulás jogát, nem pedig a többfokú bírósági eljárást biztosítja (Europäische Schule-ítélet C-464/13 és C-465/13. számú egyesített ügyekben, ECLI:EU:C:2015:163, 73. pont, Samba Diouf-ítélet, C-69/10, EU:C:2011:524, 69. pont, Sánchez Morcillo-ítélet, C-169/14, ECLI:EU:C:2014:2099. 36. pont). Következésképpen, önmagában nem lehet ellentétes az uniós joggal az, hogy az alperesek joghatósági kifogása tárgyában csak egyetlen bírósági fórum előtt rendelkeznek jogorvoslati lehetőséggel és csak a megismételt eljárás során hozott jogerős ítélettel szemben nyújthatnak be érdemben elbírálnak felülvizsgálati kérelmet, és hivatkozhatnak ismét a magyar bíróság joghatóságának hiányára.

[10] Mindezek alapján Kúria úgy ítélte meg, hogy az rPp. felülvizsgálatot kizáró szabálya nem teszi lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az alperesek uniós jogon alapuló jogainak gyakorlását, nem sérül sem a hatékony jogvédelemhez, sem a hatékony bírói jogorvoslathoz való joguk.

[11] Az EUB irányadó gyakorlata (CILFIT-ítélet, C-283/81, ügy, ECLI:EU:C:1982:335, 21. pont) értelmében azok a tagállami bíróságok, amelyek döntéseivel szemben a tagállami jog nem biztosít jogorvoslatot, kötelesek az eljárásban felmerülő uniós jogkérdéssel kapcsolatban előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni, kivéve, ha a felmerülő kérdés az ügy elbírálása szempontjából nem releváns, a hivatkozott uniós rendelkezést az EUB már értelmezte, vagy az uniós jog helyes alkalmazása annyira nyilvánvaló, hogy ezzel kapcsolatban ésszerű kétségnek nincsen helye.

[12] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott és az eljárás szempontjából releváns egyes uniós rendelkezéseket az EUB már értelmezte, míg mások helyes alkalmazásával kapcsolatban - a fent kifejtettek tekintetével - ésszerű kétség nem merült fel. Ennek megfelelően a Kúriát nem terheli az a kötelezettség, hogy előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen.

[13] A Kúria a fentiekre tekintettel az alperesek felülvizsgálati kérelmét az rPp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján hivatalból elutasította.

Záró rész

[14] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 58. § (1) bekezdés f) pontja, 50. § (2) bekezdése alapján - a felülvizsgálati kérelem hivatalból történt elutasítása folytán - a mérsékelt felülvizsgálati eljárási illeték 3.500 forint. Az I., II. és III. rendű alperesek az általuk megfizetett összesen 105.000 (százöt ezer) forint felülvizsgálati illetékből 94.500 (kilencvennégyezer-ötszáz) forint, a IV., V., VI. és VII. rendű alperesek az általuk megfizetett összesen 140.000 (száznegyvenezer) forint felülvizsgálati illetékből 126.000 (százhuszonhatezer) forint, a VIII. rendű alperes az általa megfizetett 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetékből 31.500 (harmincegyezer-ötszáz) forint, a IX., X., XI. és XII. rendű alperes az általuk megfizetett összesen 35.000 (harmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetékből 21.000 (huszonegyezer) forint, a XIII., XIV. és XV. rendű alperesek az általuk megfizetett összesen 105.000 (százöt ezer) forint felülvizsgálati eljárási illetékből 94.500 (kilencvennégyezer-ötszáz) forint visszaigénylését kérhetik az adóhatóságtól az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján. A Kúria tájékoztatja az alpereseket, hogy az illeték visszatérítését az adóhatóságtól kérniük kell, elbírálására az adóhatóság rendelkezik hatáskörrel.

[15] A végzés ellen a felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

[16] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Dr. Farkas Attila sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Agnes sk. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró